

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhastós petitors egyszeri hirdetés 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyilvter: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pü-utca 59-ik szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Színészek virágvasárnapja.

Virágvasárnapja nevezetes nap a vidéki szintársulatok életében. Régi idők szokása, hogy ez a nap a szintársulatok téli működésének befejező időpontjával tekintetik s éppen mert a szintársulatok fővadja ezzel a nappal lezárul s kezdetét veszi a viszontagságosabb nyári időszak, mely mintegy előiskolája a jövővidéki főszezonnak, ennélfogva virágvasárnapja a legtöbb vidéki szintársulatnál az erők kicserélését, az egész társulatnak újjászervezését jelenti.

A színészek virágvasárnapja éppen a fentebb körülményeknél fogva s még egy más szempontból talán soha sem érdekelt Eperjes sz. kir. város műpártoló közönségét annyira, mint ebben az évben. A jelenleg itt működő szintársulatnak eltávozásán, részbeni feloszlásán, újjászervezésén kívül ugyanis fokozott jelentőségűvé vált a színügy kérdése műpártoló közönségünk előtt annál az oknál fogva, mert színházunk felépítése óta sohasem mutatkozott oly nagy arányú áldozatkészség a nálunk még különösen hazafias missziót teljesítő színészet iránt, mint a mai nappal bezárult téli évadban.

Azok közé a városok közé emelkedett ez idén Eperjes városa, a melyek — mint nagyobb vidékeknek, minden tekintetben központjai, mint megannyi szív az ország nagy élő organizmusában — nem csupán alamizsnát, de tisztességes nyugodt existenciát is képesek biztosítani, három-négy hónapon keresztül, egy arra érdemes szintársulatnak.

Mi is tapasztalhattuk, de a legilletékesebb helyről, magától a társulat igazgatójától vett értesülés szerint is oly annyira jelentékeny áldozatot hozott városunk közönsége a lefolyt három hónap alatt a sok tekintetben elnézést igénylő szintársulattal szemben, a mi nemcsak hogy ritkítja párját az egész országban, de ezenfelül a társulatnak fennmaradását a jövő ősziig, sőt továbbfejlesztését képes biztosítani.

Gondoljunk arra, hogy mivé fejlődhetik e mellett még az eperjesi színészet a legköze-

lebbi jövőben, az esetre, ha Eperjes sz. kir. városnak a páholytulajdonosokhoz intézett felkérése a páholyok visszaváltása ügyében hazafias keblekre talál! E részben ugyan még nem jósolhatjuk meg az eredményt, csak bízva reméljük a legalább részleges sikert; sajnos azonban, hogy eddig még tudunkkal nem mutatkozik a hazafiai lelkesedéssel megírt és szétküldött felkérő íveknek a legcsekélyebb hatása sem.

Ha színészetünknek mindazáltal mégis oly annyira kedvező fejlődését szemléljük, lehetetlen, hogy e fejlődés egyik leghathatósabb tényezőjének a város hatóságát, illetve a városi színügyi bizottságot fel ne ismerjük. A műpártoló közönségen kívül főként őt illeti elismerésünk, mert mindig tudott önteni a jelenleg már másodízben itt működő társulat vezetőjébe s legutóbbi tapintatos határozatával, melylyel a színházat a jövő évre is Kiss Pál szintársulatának ítélte oda, ezáltal őt a mindennél erősebb erkölcsi kötelezettséggel terhelte meg. Bizony nyal nem veszi rossz néven a szintársulat, a mikor nyíltan kimondjuk azt, hogy két év előtti idejövetelekor negyed-ötöd rangú társulatnak volt tekinthető. Annál nagyobb becsületére válik, hogy a nagyközönség s a városi színügyet vezető hatóság támogatása mellett, két év alatt tisztességes pozíciót biztosított magának a vidéki szintársulatok sorában s úgyszólván már csak Kiss Pál igazgatón múlik, hogy társulatát rövid időn belül a vidéki elsőrangú szintársulatok sorába emelje. Mind ezért nagy hálára van kötelezve Eperjes városa iránt. Olyannak ismerjük, a ki a támogatásra mindig érdemesnek lenni iparkodott. S e szempontból, másfelől az oknál fogva is, hogy a tapasztaltaknak tanúsága szerint, a társulat tökéletesebb szervezése saját jól felfogott érdekében is fekszik, hiszszük, hogy Eperjes város bizalmára a legteljesebb mértékben érdemesíti magát.

Lapunk mindig előszeretettel foglalkozott ennek a szintársulatnak ügyeivel. Most is, a

mikor a beköszöntött virágvasárnap másfelé hívja a társulatot, őszinte vonzalommal vesszünk tőle búcsút s útravalóul csak azt hangsúlyozzuk, hogy Kiss Pál színigazgató oly nagy mértékben lekötöztette Eperjes városnak, hogy azt csupán egy minden tekintetben elsőrangú erőkből álló társulatnak szervezésével rovatja le. Lejártak virágvasárnap az eddigi szerződések, tehát itt az idő a társulat kötelekéből elbocsátani azokat, kik oda egyáltalában nem valók. Itt az idő a még nagy mértékben hiányzó erőknek szerződötetéséről gondoskodni. Végül még egyet ne hagyjon Kiss Pál színigazgató figyelmen kívül a jövőre vonatkozólag: Hozzon áldozatot a diszletekre s a színpadi bútorzatra tegyen egy kevés befektetést. Nem akartuk a szezon folyamán kifejezni véleményünket ez utóbbi tekintetben. A mi feladatunk lehetőleg ébren tartani a közönség bizalmát a színészet iránt. Most utólag azonban annál határozottabban jelentjük ki, hogy a bútorozás, főként a szalon-bútorozás kivétel nélkül minden egyes esetben kétségbeesítő szegényes, komikus volt. A színjátékban majd minden illúzió, tegyük tehát legalább valamit az illúzió-
nak e tekintetben is biztosítására.

A színügyi bizottság fényes elégtételt adott Kiss Pálnak akkor, a midőn a szepesi szinikerület döntésével szemben, mely őt elejtette, az eperjesi sokkal nagyobb színházat továbbra is számára ítélte oda. A színügyi bizottságnak ez az elégtétele legyen irányadó most, virágvasárnapkor — Kiss Pál színigazgatónak minden elhatározásában s akkor a legszebb sikert várhatjuk mi is, meg ő is a jövőtől.

Vármegyénk és városaink.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet igazgatóválasztmánya márczius 31-ikén, tartotta ülését *Kubinyi Albertné* elnökle alatt. A gyűlés, mely számos tárgyat intézett el, melegen emlékezett meg arról a lelkes ünnepeltetéséről, a melyben az egyet alapítója s kezdettől fogva buzgó tisztviselője: *Kubinyi Aurél* jogtanácsos, az eperjesi ügyvédi-kar részéről közelébb,

AZ „EPERJESI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Az eperjesi Kollégium történetének rövid vázlata.*

írta: dr. Horváth Odón.

Az eperjesi ág. hitv. ev. Kollégium legelső nyomai a reformáció kezdetére vezetnek vissza. Mint ev. tanintézet 1531-ben jött létre, a mikor Eperjes sz. kir. város a reformáció hívévé lett s a régi városi iskoláját egy az újabb kívánalmaknak megfelelően szervezett gimnáziumnak (u. n. illustre gimnasium, majd: Lyceum) engedte át. Ennek az új iskolának az élére rendszerint a külföldről hívtak meg tudósokat, a kik az intézetet igen felvirágoztatták. 1534-ben a bártfaiak, iskoláik rendezésénél, már az eperjesiek példájára hivatkoznak s azt tűzik, követendő gyanánt, maguk elé.

A XVII. században, a mikor, dacára az erős ellenáramlatnak, folyton terjedőben volt Sárosvármegyében a protestantizmus, egy vilószínűleg Bayer János rektortól származó (1664.) emlékirat alapján, 1665. november 18-ikán Kassán tartották meg a felsőmagyarországi vármegyékből, kir. városokból, főurakból és nemesekből álló rendek fényes gyűléseket, a

* **Források:** Az eperjesi Kollégium értesítői; Gyűjtő ív és felhívás a Kollégium javára, 1846. jan. 1-ről; *Vandrák A.*: Az eperjesi ker. ág. hitv. ev. Kollégium történetének vázlatos rajza. Eperjes, 1867.; (angol is, *Palsky A.* és *Dallos Gy.* által); *U. a.*: Jegyzőkönyvi kivonatok és közvetlen tapasztalatok (kézirat); *Vahot Gy.*: Vahot I. emlékiratai. Budapest, 1880.; *Móndr A.*: A közoktatás története Magyarországon a XVIII. században. Budapest, 1881.; *Hörk F.*: Emléklap az eperjesi templom és az eperjesi ev. Kollégium visszacszerzésének 100 éves örömméjére. Kassa, 1885.; *Horváth O.*: Az eperjesi ág. hitv. ev. jogakadémia múltja és jelene. Kassa, 1886.; *Vitézy T.*: Emlékszemlé. Vandrák A. akadémiái lev. tag felett. Budapest, 1886.; *Vitézy G.*: Hulló levelek. M. Szeged, 1890.; *Hörk F.*: Az eperjesi ev. ker. Kollégium története. Kassa, 1896.; *Horváth O.*: A protestáns vallásfelekezetek által fenntartott jogakadémia: (A felsőoktatásügy Magyarországon cz. műben). Budapest, 1896.; *Saltvík M.*: Az eperjesi Kollégium; A mi otthonunk, 1894-ik évfolyam 5. 6. szám; A tiszai ág. hitv. ev. egyházkerületi eperjesi Kollégium jog- és államtudomány-karának előterjesztése az elméleti jog- és államtudományi államvizsgálatokról szóló törvényjavaslattal tárgyban. (Eperjes, 1899., kézirat gyanánt)

melyen lelkesedéssel határozta el azt, hogy Eperjesen, mint erre legalkalmasabb helyen, egy előkelő Kollégiumot állítsanak, mely körülbelül az akadémiai tanítás szükségletének kielégítésére szolgáljon, s a melyet tudományosan jól képzett és gyakorlott férfiak igazgassanak. A nagyobb költségek fedezésére országos, sőt külföldi gyűjtéseket is foganatosítottak s ezekre vonatkozólag érdekes kultur-történelmi emlékként őrizi a Kollégium az ev.-reformált vallásúaknak, — ugyane napon Kassán tartott gyűlésükből kelt, — igen meleg hangon szerkesztett felhívását és ajánlatát is, úgy, hogy az összegyűlt adományokban csakhamar közel százezer forint, két falu és egy pusztta állott erre a célra rendelkezésre.

1666. április 6-ikán tették le ünnepélyesen a Kollégium nagyszabású épületének az alapkövét. Azonban épen az alapítással megindult nagy lelkesedés és buzgó tetterő hívta fel az ellenáramlatok viharait, a melyek annyi nehéz megpróbáltatásnak és küzdelemnek s annyi súlyos veszteségnek vitték eléje a tanintézetet. Már ugyanez év április 11-ikéről királyi rendelet érkezett a városhoz, mely megtiltotta a Kollégium felállítását, ismételve az esztergomi érseknek erre vonatkozólag már előbb kelt tilalmát. Ezek a tilalmak főképen azért érdekesek, mert fényt derítenek azoknak az igyekvéseknek igazán nagyobbzabású voltára, a melyek a Kollégium felállításának tervével foglalkozók szívet hevítették. A királyi rendelet ugyanis azt jelentette ki, hogy *akademiák állítására* egyedül magának a királynak van joga s ilyen intézeteknek kir. engedély nélkül való felállítása egyenesen a király e jogának a megsértését foglalja magában. Április 17-ikén már a nádorhoz is ment egy ilyen irányú kir. rendelet, arra utasítván őt, hogy a királynak ezeket a fontos jogait, szemben az eperjesi Kollégium felállítására irányuló törekvésekkel, mindenképen meg-

óvni igyekezzék. Valószínűleg a vallási visszahatás hatalmának a terjedése képezhetette az okát annak, hogy az alapítók az intézet felállítására szükséges engedély megadásáért e rendeletek után se fordultak a királyhoz, bizonyonyal nem remélhetvén tőle kérésüknek a meghallgatását, hanem inkább azzal érveltek, hogy a mit ők, — a Kollégium képében, — itten felállítani akarnak, az voltaképpen nem akadémia, hanem egy teljesebb gimnázium. Julius 21-ikén azonban ismét megújította a király a maga tilalmát, mivel az alapítók hozzáintézett segélyt kérő levelükben úgy, mint az alapító letétele alkalmával mondott beszédekben a *tanintézetet tényleg akadémiának neveztek. Az építkezésekben és a tanárok alkalmazásában kifejtett nagyobbzabású tevékenységnek bizonyítéka az is, hogy 1667. július 9-ikén a városbíró és jegyzőt többekkel együtt a kir. Kúria elé idézték, mivel az eperjesi Kollégiumban az egyetemek módjára különféle fakultásoknak tanárait állították be. Ennek az évnek október 18-ikán fel is avatták a tanintézetet, a Magdeburgból behívott Pomarius Sámuelnek, a theol. tudományok doktorának főigazgatósága alatt s abban a tanítás tényleg kezdetét is vette.*

Különös említést érdemel az a körülmény, hogy a kilenczedik osztály tanára az u. j. dr. Pancratius (Pongrácz) Mihály volt, a ki nevét egy magyar közjogi munkának (Kassa, 1668.) a közreboocsátásával is emlékeztessé tette, s a ki kétségtelenül jogi ismereteket is tanított.

1671-ig zavartalanul folyt a tanítás s a közzvisgálatok alkalmával a tanítványok, kik között a legelőkelőbb családok ifjai voltak, több ízben ifjúsági színelőadásokat is tartottak; azonban ez év május 13-ikán egy császári tábornok az állítólag törvénytelenül épült épületet elfoglalta s azt a következő év július havában a jezsuitáknak adták, míg a Kollégium

25 éves elnöksége czímén, részesei fog s az érdemes tisztviselőt meleg barátsággal üdvözölte. Különösen nagy örömmel vette a gyűlés a városi hatóságnak átiratát, a melylyel azt hozta az egylet tudomására, hogy hajlandó volna a város ellátása alá tartozó 7—12 éves árvákat az egyleti árvaházba helyezni el s érettségük havonta 8 K.-át fizetni; egyszersmind hajlandó lenne lépéseket tenni az iránt, hogy a 7 éves alóli árvák, az egylet által meghatározandó havi ellátási díjért, szintén az egylet árvaházába helyeztessenek el és pedig államköltségen. Az egylet igazgató-választmánya nagy örömmel és hálával vette a város megkeresésében megnyilatkozó ezt a megtisztelő bizalmat s bár az egyleti számadásokból kitetszőleg, az egyletnek egy-egy árva eltartása évi 110 frtjába került, mégis — tekintettel arra a sok szívesre, a melylyel a városi hatóság az egylet ügyeit mindig lehetőleg szintén előmozdítani igyekezett s tekintettel arra, hogy a városi hatósággal szemben hozandó áldozat voltaképpen a városunk nagyérdemű közönségének hozott áldozat jelentőségével bir, — készséggel vállalkozott arra, hogy egyenként havi 8 K.-nyi ellátási díjért legfeljebb négy gyermeknek a felvételére és eltartására vállalkozik. Az esetleg államköltségen felveendő, 7 éven alóli árvák díját fejenként és havonként 20 K.-ban vélte megállapítandónak, mert ez az összeg teszi ki azt az évi összeget, a melybe egy árvának évi eltartása kerül. Tudomásul vették az egylet számadásait s a számvizsgáló-bizottság jelentését s azokat a közgyűlés elé terjeszteni határozták; *Kösch Árpádnak* azonban, a nagyérdemű, buzgó pénztárosnak, lelkiismeretes buzgóságáért meleg köszönetet szavaztak.

Zárlat. Proszács és Tapoly-Németfalu községekben a szarvasmarhaállomány között a lépfene ragályos betegség állapotát meg, a nevezett községekben f. évi márczius hó 29-ikétől kezdődőleg 14 napi udvarzárlatot rendeltek el az említett állatfajokra.

Ragadós állapotbetegségek Sárosvármegyében 1900. évi április hó 1-jén. *Veszétség:* sírokai járás: Deléte 1 u. *Takonykór:* szekcsői járás: Hrabcske 1 u. *Rühkór:* alsótárczai járás: Kőszeg 1 u.; felsőtárczai járás: Orkuta 1 u., Vörösalma 1 u.; makoviczai járás: Kapissó 1 u.; sírokai járás: Szt.-Mihály 1 u. *Sertésvész:* sírokai járás: Mocsolya 1 u.

Városi közgyűlés. Városunk képviselőtestülete márczius 31-ikén tartotta közgyűlését *Mandics Ede* polgármester elnöke alatt. A gyűlésnek főtárgyát a polgármesternek — lapunk múlt számában részletesen ismertett és méltatott s azóta nyomtatásban is közrebocsátott — nagy gondal szerkesztett részletes jelentése képezte, a melyet a gyűlés a legnagyobb figyelemmel és helyesléssel hallgatott végig s a melynek megőrkítését *Mérey Aurél* képviselői-tag indítványára egyhangulag elhatározván, annak megszerkesztéséért a polgármesterrel szemben legteljesebb elismerésének és benső köszönetének lelkesült kifejezést adott. A tárgysorozat előtt bemutatta polgármester *Szinyei Merse István*nak, a vármegye volt nagyérdemű főispánjának, meleg hangon írott levelét, a melyben igen szép szavakkal fejezi ki ezen az úton is köszönetét azért a megtiszteltetésért, a melyben a város képviselőtestülete őt, állásától való megválaszása alkalmából, búcsú-iratának küldöttségileg történt átadásával részesítette. A gyűlés a szívhez szóló szép levelét nagy örömmel és lelkesedéssel vette tudomásul s azt az irattárban megőrizni határozta. A Széchenyi-kör ama kérvényét, melyben a palocsai tűzkárosultak javára rendezett hangverseny alkalmából a nagyteremért lefizetett 50 K. díjnak utólagos elengedését kéri, úgy intézték el, hogy a díjat a fennálló szabályrendelet értelmében el nem engedték ugyan, hanem a palocsai tűzkárosultak javára a város

50 K. felülfizetést küld át a hangverseny rendező Széchenyi-körhöz. A gyámpénztári számadásokat jóváhagyó belügyminiszteri rendeletet tudomásul vették s az esküdtképes férfiak névjegyzékének elkészítésére bizottságot küldtek ki. Négy esetben lakhatási engedélyt adván, végül helyesléssel tudomásul vették a polgármesternek válaszáat, a melyet *Kubinyi Aurél* képviselőtestületi tagnak a helyesség megkövetésére történt határozott napok kitűzése ügyében hozza intézett kérdésére adott. A városi pénztár vizsgálatáról szóló jelentés tudomásulvétele kapcsán a buzgó pénztárnokot: *Nádaskay Sándort* lelkesen megjelölték s elintézték egyszersmind *Venyó Fános* kézbesítő nyugdíjaztatásának ügyét. A gyűlés az érdemes polgármester zajos éltetése közben ért véget.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Gyászlobogó a Széchenyi-körön. Azon a helyen, a melyen Körünk nemzeti-színű zászlója leng rendszeresen, most fekete zászlót lobogtat a hívós tavaszi szél, jelölve annak, hogy Körünknek ösztinte, mely gyásza van. *Dr. Mosászky Gyóst,* az igazgató-választmányának nagyérdemű tagját gyászolja Körünk és pedig igaz bensőséggel, tiszta, mely fájdalommal. Egyike volt ő azoknak, a kik Körünk alapításánál, az e tárgyban 1878. február 3-ikán tartott legelső értekezlettől kezdve, jelen voltak, a ki minden nemesért igaz vonzódással dobbanó szívének buzgalmával híve volt kezdettől fogva, a Kör lobogójának, egészen halála napjáig. Az 1878. évi április 28-iki alakuló-közgyűlés őt a zene- és képzőművészeti szakválasztmány tagjává választotta s e minőségében sokat tett a Körnek a zeneművészet terjesztésére irányuló törekvései terén s zenei tudásával felette sok élvezetet szerzett a Kör tagjainak 1879. évi december 28-ikén már a zene- és képzőművészeti szakválasztmány elnökévé lett, a mikor lankadatlan buzgalmát még fokozottabb mértékben fejtette ki arra, hogy a Kör tagjai ennek a szakválasztmányának lelkes munkálkodásában minél nagyobb örömet és szellemi élvezeteket találják. E több éven át viselt állása mellé csakhamar a Kör ügyései állását is megnyerte és ez utóbbit egészen az 1899. évi január 28-iki közgyűlésig viselte, a mikor, súlyosan megfáradott egészségi állapotára tekintettel, állásától való felmentését kérte. A gyűlés lelkes szavakban foglalt határozattal köszönte meg az érdemes tisztviselőnek eddig kifejtett nagy buzgalmát s legteljesebb elismerésének kapcsán őt az egylet igazgató-választmányának tagjává választotta. Érdekes róla tudni azt is, hogy Körünk céljait sikerült felolvasással is előmozdítani igyekezett és pedig azzal, a melyet a Kör 1880. évi január 27-iki háziestijén az akkor tartott Mozart-ünnepen adott elő s a melyben Mozartnak élettörténetét ismertette. Van okunk bensőleg fájlni a Körünk ügyei tekintetében annyi sok kiváló érdemet szerzett tagnak és tisztviselőnek gyászos elhunytát s igazán van okunk gyöngéd kegyelettel őrizni az ő példaadásul szolgálható emlékezetét Körünkben.

SZINHÁZ.

A szini-évad utolsó hetének legfontosabb eseménye *Szőnyey Ilona* vendégszereplése volt. Operettében és népszimfóniában lépett fel; *hétfőn* Lisbeth-et énekelte s tegyük hozzá, hogy igen vonzóan játszott a *«Ripp van Winkle»*-ben, *kedden* pedig *«Feihő Klári»*-t alakította. Bemutakozó-előadás volt mindkettő s nyíltan bevallott célja az, hogy *Szőnyey Ilona* szerződésének a jövő évi szezonra megfelelő bázison tárgyalható legyen. A közönségnek a szép tehetségű énekesnő iránt megnyilvánult tetszése az az alap, mely egyrésztől az ő elhatározását tette függővé, másrésztől Kiss Pál színiigazgatótól arról győzte meg, hogy *Szőnyey*

Ilonának szerződésének városunk közönségének osztatlan tetszésével találkozni. Nem a műkedvelő, hanem a hivatásos színésznek játékát akarjuk ezúttal bíráltnak tárgyává tenni s valamint tartózkodnunk kell minden túlzástól elismerésünk nyilvánításában, viszont meggyőződésből adunk kifejezést annak a nézetünknek, hogy *Szőnyey Ilona* kiválóan kvalifikálva van egy sikeres, szép jövőt ígérő pályának szentelni magát. Tudjuk, hogy csak egy-kétszer jelent meg eddig a világot jelentő deszkákon s azért is, mert kezdő, rendkívüli sikerének kell kétszeri fellépését minősítenünk. Különösen az operettben bámulatos tehetséget mutatott be s kifejezésében, érzésében, mimikájában, plasztikus mozdulataiban igaz gyönyörűségünk telt. Hangja üde, hajlékony, szépen iskolázott s általában jeles mestert vall. Hogy a színpad légköre játékközben egész valóját meg át nem hatja, azt — tekintve kezdő voltát — csak természetesnek kell tartanunk. Fokozta a hatást kitünő partnerjének, *Arkossynak*, a kassai Nemzeti Színház baritonistájának közreműködése. Mindkettőjüket, de főként *Szőnyey Ilonát* nyílt színen is, zajosan és rokonszenvesen tapsolta a színházban egészen betöltő közönség. *«Fehő Klári»*-ban is szép tehetséget árult el; itt természetesen nehezebb volt a tér a teljes hatás felkeltésére. Ez alkalommal egy igen díszes virágcsokorral is kedveskedett neki tisztelő közönsége. E két bemutatkozás után a vizontlátás reményében váltunk el tőle.

A színház-alap javára is lett volna egy előadás, *szombaton* (márcz. 31-ikén). A közönség azonban alig akart tudomást szerezni s ekként a *«Virágcsata»*-nak egyébként korrekt előadása a színházalpra nem sok haszonnal járt.

Vasárnap (ápr. 1-jén) a *«Huszárcsiny»* népszimfű, gyenge előadásban ment. Csúpan *Sz. Kendi Boriska* tüzes toborzója keltett elevenséget s tetszést.

Szerdán d. u. 3 órákor ifjúsági előadásul *«Himfy dalai»*-t játszották.

Csütörtökön a *«Talmi herczegnő»* operette *Berczik Margit jutalomjátékául* adattott, fényesen beigazolván, hogy ez a szokás helytelen, a jutalmazottakra a közönség szeszélye folytán esetleg sértő is lehet. Üres volt a nézőtér, pedig *Berczik Margit* rokonszenves és tehetséges tagja a társulatnak. Kedvét nem vette el a részvétlenség, szokott temperamentumával énekel, játszott s külön ki kell emelnünk még a nagyobbbrészt jól ment karének-számokat is.

Pénteken megismételték a *«Buborékok»*-at, Csiky Gergelynek élvezetes, szalonvígjátékát, helyes előadásban.

HIREK.

* Gör. kath. egyházmegyei hírek. A vall- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium a *Somson* építendő gör.-szert. kath. templom költségeire a vallásalapról 200 korona segélyt engedélyezett; *Firtók Mihály* klembérki k.-tanítói fizetését 800 koronára kiegészítette s részére évtödös pótlékot engedélyezett. — *Lelkészi kinevezések.* *Chanath Irén* csertési h. lelkész ugyanoda parochussá lett kinevezve. *Petrasovszky Leo* valkói lelkész Világra történt kinevezése folytán üresedésbe jött valkói lelkészet adminisztrálásával *Kristóf András* rafajóci lelkész lett megbízva. *Janovich János* lelkész elhalálása folytán üresedésbe jött csiresi lelkészet adminisztrálásával *Andrejkovich Mihály* orlói lelkész lett megbízva. — *Eneklézs-tanítói kinevezés.* *Kulik Mihály* okl. k.-tanító a hom.-zbojnai k.-tanítói állomásra rendes k.-tanítóul kinevezetett. — *Tonsura-feladás.* Dr. Vályi János gör. kath. püspök a tonsurát s a lectorátust *Petrik Miklós*, *Bibary Elek*, *Burik Miklós*, *Kokincsák János*, *Ladomérszky Miklós*, *Mankovics Pál*, *Paliuskay János*, *Petrik Emil*, *Podhajeczky E. Gábor* és *Szemán István* papnövényeknek április 1-én feladta.

tanárai a tanítást a régi gimnázium épületében folytatták tovább. 1673. márczius 10-ikén azonban az üldözés már odáig ment, hogy — a protestáns városi tanácsot is letévén —, az ev. iskolát és templomot is elfoglalták s a tanítókat és lelkészeket a városból kiűzvé, őket esküvel kötelezték arra, hogy a hazába többé vissza nem térnek, hacsak mint katolikusok nem. 1682-ben Tököli adta vissza a Kollégiumot, de 1687-ben, az eperjesi vérbíróság rettenetes évében, február 7-ikén, azt újból elvették. Ebben az időben kezdődik *Rezik Jánosnak*, a *«Laniena Eperjesiensis»* és a *«Gymnasiologia»* (a magyar közoktatás múltjára vonatkozó e legelső és ma is nagy jelentőségű munka) írójának hosszabbra megszakított tanári működése. 1705. január 2-ikén II. Rákóczy Ferencz szerezte vissza a Kollégiumot, míg 1711. január 25-ikén ismét Eleonora özv. császárnának az a kijelentése következett, hogy az evangélikusok vallásszabadságukat itt is csak az 1681. évi soproni és 1687. évi pozsonyi megszorító törvények értelmében gyakorolhatván: templomaik és iskoláik másutt, mint a külvárosban nem lehetnek, s így Kollégiumukat a katolikusoknak átadni kénytelenek. Ekkor az üldözött hívek buzgósága a nyugati külvárosban fából épített iskolát, a melynek használatában Károly 1712. (május 29.) rendelete is megerősítette őket. Két év múlva azonban az áprilisi resolúció alapján a városi tanács, mely egykor főpártfogója volt a Kollégiumnak, a külvárosi iskolaépületet leromboltatta, míg ugyanakkor az évnek júniusában a vármegye, júliusában pedig (12-ikén) újabb kir. rendelet akadályozta meg a további háborgatásokat, megengedvén az épületnek újabb helyreállítását.

A vármegye némi segélyével megindult új építkezés ellen azonban már 1715-ben (június 4-ikén) az eperjesi térparancsnok tiltakozott s az építkezés elé gördített újabb akadályoknak elhárítása a híveknek

nagy fáradságát és anyagi áldozatait vette igénybe. Ebben az időben, — a melyről azt írta az intézet akkori igazgatója, hogy az ég alatt, hol fejt se volt hova lehajtania, csikorgó hidegen s forró nyáron, egyik szállásról a másikra üzetve, kertekben, sátrakban s ezernyi kényelmetlenség között kellett hivatalát ellátni, — a Kollégiumot alapító nemesség teljesen visszavonult a főiskola ügyeinél az ellátásától és istápolásától s csak 1742-ben kezdik ismét, a felügyelők választásával, fontos jogaikat gyakorolni a hányatotott intézet ügyeinek intézése körül. A nemesség újabb felátadód érdeklődése s a többi rendbeli jelentékeny adományokban megnyilatkozott áldozatkészsége ismét üldözéseket és újabb háborgatásokat eredményezett, míg II. József uralkodásának ideje alatt, különösen a személyes látogatás alkalmával szerzett információk alapján is, békés korszak virradt az ősi tanintézetre, a mely a jesusiták rendjének eltörlésével vissza is nyerte régi épületét olyképen, hogy 1783-ban (május 24.) a templomot és Kollégiumot — későbbben 1000 firtal pótolta — 5000 firtért, az akkor tartott árverésen megvásárolta. Ezt a vásárlást a következő évben (június 21.) kelt udvari parancs jóváhagyta s a tanrendszernek eszközölt bemutatása alapján tényleg elrendelte a Kollégiumnak és a templomnak az átadását, a mi november 25-ikén meg is történt.

A jelen századnak elején, a mikor a Kollégiumot 1804-ben egyházközségi jelleggel ruházták fel, a főiskola életének új virágzása korszaka kezdődött, bár még fordultak elő egyes cselekmények, a melyek annak jogait sértették és békés működését megzavarták. 1815-ben állították fel a Kollégium kebelében a külön jogi tanszéket, a melyen tomkai Tomka István híres ügyvéd tartotta előadásait két évig. Majd a hazai jogtanításnak egyik legkiválóbb alakja: *Csupka András* lépett helyére s egészen a század derekáig

vitte nagy tehetséggel és buzgalommal betöltött hivatalát, országosan jóhívrű és keresetté tévén ezt a tanintézetet a hazai jogtanuló-ifjúság előtt. 1827-ben, a nemzeti fellendülés hatása alatt, keletkezett a Kollégium ifjúságának kebelében a ma is virágzó kollégiumi Magyar Társaság, a mely jelenleg a koll. főgimnázium ifjúságának életrevaló egyesülete.

Majd megjöttek szabadságharcunk viharai, a melyek véget vetettek a főiskola nyugalmának is, a mennyiben az érettebb ifjúságból nemzetőr-csapat alakult s a vizsgálatok megtartása után az ifjúságot csakhamar hazabocsátották. Az új tanévre pedig igen gyér számmal gyűlt egybe a tanulósg s ezt is a Felvidéket és Eperjes városát különösebb mértékben nyugtalanító háborús viszonyok miatt ismét haza kellett bocsátani. Majd a Kollégium épülete katonai beszállásokok céljaira szolgált, azután pedig katonai kórházzá alakították. Ebben az időben a főiskola gyűjteményei jelentékeny károkat szenvedtek; a tanárok pedig az abszolút uralom ideje alatt gyánúsítgatásoknak, a hadi törvényszéki «purifikáció»-nak voltak kitéve, illetve alávetve; a fő-jogtanárt: *Schulek Gusztávot* pedig, tanúsított hazafias magatartásáért, állásától elmozdították. Erre, mint a protestáns ilyenmő tanintézetekben ez általában így történt, ebben a főiskolában is szünetelt a jognak a tanítása s csakis tíz év múlva, alkotmányunk újjáébredésével, 1861-ben vették fel ismét annak megszakadt fonalát.

1867-ben (szeptember 10.) az ország minden részéből összesereglett nagyszámú díszes közönség jelenlétében fényesen ülte meg a Kollégium fennállásának kétszázados emlékünnept. Az eddigi előadottakban említetteknek kívül kiválóbb tanárai voltak a Kollégiumnak ebben a században: *Mayer András*, *Greguss Mihály*, *Krayzell András*, *dr. Vandrak András*, *dr. Vécsey Tamás*, *dr. Sebestyén Jenő*, *dr. Berzeviczy Albert*,

* *Kinc*
dr. Zambó
a nyírbáto
ki. — A m
felső-tarcsa
ség kerület
Az eperjes
breznóbány
díjas gyaki
* *Esku*
Lujza leár
get *Weiss*
templomban

† *Dr*
táviró ap
nos részve
jelent Eper
Egy munka
Kollégiumu
buzgó igazu
II. egyház
szakavatott
szedtől t
szép és ne
el benne. A
keresett gy
gőji partja
megtörte a
Tetemét gy
hoztja s it
gyász-erta
helyezik ör
* *A jog*
a hozzája k
az ügyved
testületleg
Aurél ügyve
ügyészhez,
s az államv
zett érdemes
ból, a kar t

* *A jog*
a hozzája k
az ügyved
testületleg
Aurél ügyve
ügyészhez,
s az államv
zett érdemes
ból, a kar t

* *A jog*
a hozzája k
az ügyved
testületleg
Aurél ügyve
ügyészhez,
s az államv
zett érdemes
ból, a kar t

* *A jog*
a hozzája k
az ügyved
testületleg
Aurél ügyve
ügyészhez,
s az államv
zett érdemes
ból, a kar t

* *A jog*
a hozzája k
az ügyved
testületleg
Aurél ügyve
ügyészhez,
s az államv
zett érdemes
ból, a kar t

Hazlinszky I
nek sorából k
Ferencz, Gan
és Jelenik A.

1876—77

dése szünetelt
voltak elegend
szervezéséről
lően, teljes ne
karrá alakítsák
gium pártfogó
buzgólkodása
sz. kir. város
minden lehető
dására a szük
a törekvéseket
zetében a joga
meg ismét ka
állott be fon
nyerte el az I
segélyben val

Az 1887.
óriási tűzvész
is s tetemes k
a nagy csapás
általában meg
is megindított
megrongált em
mindenben m

Végül kien
ket azok a tá
a tisztá ág. hitv
volt meg, hog
csolatba lépve
megállapodás
a jelenben bir.

* **Kinevezések.** A m. kir. igazságügyminiszter *dr. Zamborsky László* bártfai lakos, ügyvédjelöltet a nyirbatori kir. járásbíróhoz aljegyzővé nevezte ki. — A m. kir. igazságügyminiszter *Spillenbergné Barna* felső-tarcai járási szolgabíró az eperjesi kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul nevezte ki. — Az eperjesi m. kir. pénzügyigazgatóság *Holcsey Béla* breznóbányai lakos a kis-szebeni kir. adóhivatalhoz díjas gyakornokká nevezte ki.

* **Esküvő.** *Dr. Weiss Bernát* bártfai kir. közjegyző *Lujza* leánya április hó 4-ikén esküdött örök hűséget *Weiser Oszkár*nak az eperjesi neológiai izraelita templomban.

† **Dr. Mosánszky Győző** halálhírére hozta meg a táviró április hó 5-ikén a távoli Abbáziából. Az általános részvételt keltő szomorú haláleset nagy veszteséget jelent Eperjes város köz- és társadalmi életére egyaránt. Egy munkás férfit, az ügyvédi-kar egyik legkitünőbbjét, Kollégiumunknak egykori jeles jogtanárát s haláláig buzgó igazgató-választmányi tagját, az eperjesi evang. II. egyház volt másodfelügyelőjét, a takarékpénztár szakavatott igazgatóság tagját, Széchenyi-körünknek kezdettől fogva lelkes munkását s általában minden szép és nemes ügynek önzetlen harcosát veszítettük el benne. A gondos kezek ápolása mellett hasztalan keresett gyógyulást a quarnerói öböl balsamos levegőjű partjain; a f. hó 4-ikén beállott agyszélhűtés megtörte a még sok nemes munkára hivatott életét. Tetemét gyászaborult s mélyen süjtött családja haza hozatja s itt a helybeli evang. templomban tartandó gyászszertartás után, f. hó 9-ikén délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor helyezik örök nyugalomra.

* **A jogakadémia tanári-kara** közelebbi gyűlésén, a hozzája küldött meghívó alapján kimondotta, hogy az ügyvédi-kamarának április 8-iki ünnepi gyűlésén testületileg részt vesz s megbízza dr. *Propper Adólf* ügyvédi-kamarai elnökhöz s *dr. Propper Adólf* ügyészhez, mint a jogakadémia kiváló jó barátaihoz s az államvizsgálati bizottságok miniszterileg kinevezett érdemes kutatóihoz az ünnepeltét alkalmából, a kar nevében üdvözlő-iratot intézzen.

* **Az eperjesi ág. hitv. ev. kollégiumi theologiai ifjúság belmissziói egyesülete** április 4-ikén a főiskola nagytermében, igen szép számú közönség jelenlétében, egy a milyen tanulságos, éppennyira épületes vallásos estélyt rendezett. A theol. énekkar *Szánik Ernő* énektanár vezetésével mellett összhangzatosan adta elő *Gounod* «Fohász»-át. Majd *Mayer Endre* tanár, az egyesület elnöke, szép megnyitójában a vallásnak és a tudományos művelődésnek egymásra való hatását fejtegette. Utána ifj. *Porkoláb Gyula* theologus egy a bibliaolvasást melegen ajánló, tárgyi és alaki tekintetben egyaránt jeles «prológot» olvasott fel. Az estély egyik legtanulságosabb pontját *Frenyó Lajos* koll. főgimn. vallástanárnak «Széchy Györgyné Homonnai Drugeth Mária» cz. felolvasása képezte, a melyben megható vonásokkal rajzolta a murányi Venus anyjának vallásos és hazafiúi érényeit. Végül, ugyancsak *Szánik Ernő* vezetésével, a theologusok «Erős várunk» cz. éneke fejezte be méltóképpen az első vallásos estély műsorozatát. Úgy halljuk, hogy ez estélyt a husvéti szünnapok után folytatni fogják a mi theologusaink. Legközelebbi felolvasóul *dr. Meliorisz Béla* jogakad. magántanárt kérték föl, ki a németországi főbb Luther-helyeket fogja bemutatni. E felolvasásokra ez úton is fölhívjuk protestáns közönségünk szives figyelmét és érdeklődését.

* **Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület** kerékpáros-alsztálya márczius hó 30-ikán tartotta az évi alakuló gyűlését. A gyűlés folyamán *Mattyasovszky György* alsztály-elnök beszámolt az elmúlt évi működéséről. Az egyleti élet fellendítése érdekében terbe vették kirándulások és versenyek rendezését. A fősztály a kirándulásokra lesz fektetve, mely célból az alsztály

Hazslinszky Frigyes, Herfurth József; volt felügyelőinek sorából különösen kiváló: Pulszky Károly, Pulszky Ferenc, Ganzsagh József, Bánó József, F. Joób Vendel és Jelenik A. István.

1876—77-től két tanév alatt a jogakadémia működése szünetelt, a mennyiben a vagyoni viszonyok nem voltak elegendőek arra, hogy a jogakadémiák újjászervezéséről szóló 1874. évi szabályzatnak megfelelően, teljes négy évfolyamú jog- és államtudományi karrá alakítsák át ezt a tanintézetet. Ekkor a Kollégium pártfogósága — Kardos Tivadarnak különös buzgólkodása mellett, — s Sárosvármegye és Eperjes sz. kir. város közönsége vállaltatta erővel tett meg minden lehető arra nézve, hogy a tanintézet fenmaradására a szükséges anyagi erőt előteremtse. Ezeket a törekvéseket siker koronáztán, új és teljes szervezetében a jogakadémia az 1878—79. tanévvel nyitotta meg ismét kapuit. 1884-ben a főgimnázium életében állott be fontos fordulópont, a mennyiben ekkor nyerte el az 1883. t. cz. értelmében államsegélyben való részesedést.

Az 1887. évben (május 6.) Eperjesen dühöngött óriási tűzvész elhamvasztotta a Kollégium épületét is s tetemes károkat okozott a főiskolának, azonban a nagy csapás által oly annyira süjtött város iránt általában megnyilatkozott közérzésből s az ennek javára is megindított gyűjtés eredménye lehetővé tette a megrongált épületnek teljes s a követelményeknek mindenben megfelelő kiépítését.

Végül kiemelendő, hogy 1892-ben vették kezdetüket azok a tárgyalások, a melyeket a Kollégium és a tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület arra nézve indítottak volt meg, hogy ez az ősi tanintézet szorosabb kapcsolatba lépjen az egyházkerülettel: azt a szerződéses megállapodáson alapuló szervezetet nyerve, a melylyel a jelenben bír.

a «Magyar Kerékpáros-Szövetség»-be is belépett. A versenyek közül az egyik május hóban, a másik őszszel mint házi, illetőleg felsőmagyarországi verseny lesz megtartva. Kiirtak túrapályázatot is, a melynek értelmében az ez évben megtett legtöbb túra és a 24 óra alatt megtett minden 300 kilométeren felüli túra volna díjazandó.

* **Az eperjesi kir. kath. főgimnázium ifjúsági Tornaköre** április 1-jén nagyszabású díszturnát rendezett a kir. kath. gimnázium tornacsarnokában. Igen szépen sikerült ez a díszturna is. Valósággal azt hitte az ember, mintha nem is 15—16 éves tanulók, hanem felnőtt akrobaták mutatkoznának be. Nemesek a feyelem volt bámulatos, hanem ritka komolysággal is végeztek precíz gyakorlataikat. Ez a komolyság, határozottság egyedül a helyesen vezetett testgyakorlás eredménye. Az új rendszer sikerének a képe volt ez, az elavult paedagogiai rendszerrel szemben. A tornászok lelkesítő induló hangjai mellett vonultak be a csarnokba és a legnagyobb pontossággal végeztek azután az előírt gyakorlatokat. Előbb csapatban tornáztak, azután mintacsapatban. Fokozatos gyakorlatok a lovon (igen szép tigrisugrásokat és atóllózásokat látnunk) és nyújtó-gyakorlat fejezte be az ünnepélyt, a mely a fiataloknak határozott haladásáról tanúskodik.

* **Az Eperjesi Kereskedők és Kereskedőifjak Egyesületének** márczius 31-iki társasestélyén *dr. Körösy György* kir. kath. főgimn. tanár szabad előadást élvezte a közönség. *Dr. Körösy* rendkívül érdekes és tanulságos dolgot mondott «Magyarország közgazdaságáról, iparáról s a nemzeti vagyonsodásról». Az előadás becsért emelte az, hogy az általa érintett dolgok nagyon aktuálisak ma, a mikor a magyar ipar fejlesztéséről olyan sok szó esik. Szinte csodálkozott a hallgatóság, hogy a különben laikus előadó mily szakértelemmel szólott a mi iparunk, kereskedelmünk fejlettségének okairól, mily sok helyes s valóban megszívlelendő tanácsot adott: hogyan lehet és kell a magyar ipart fellendíteni s ezzel a nemzeti vagyonsodást elérni. A külfölddel való összehasonlítás, a felhozott tömérdek statisztikai adat mind arra vallottak, hogy az előadó valóban nagyon alapos és fáradságos munkát végzett, de annál hasznosabbat. A hallgatóság lelkes éljenzéssel és tapsal jutalmazta őt.

* **Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület** választmánya márczius hó 31-ikén tartotta választmányi ülését *Szinyei Merse István* elnöke alatt. Fagfölvételek, köztüük városunk közbecsülésben álló polgármesterének általános örömmel vett alapítói tagként való belépése, képezték az ülés egyik főpontját; azután a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz segélykérés czéljából intézett kérvény szövegét állapították meg. Foglalkozott még a választmány a villamvilágítás bevezetése ügyével; a soprni tornaversenyen való részvétellel, a melynek folyamán határozatba ment a tömeges részvétel, a tagok segélyezése, és végül megbízott az elnökség, hogy a részletek felől (bejelentések stb.) belátása szerint rendelkezék. Meghallgatta a választmány a pénztáros jelentését, a titkár előterjesztését egy, májusban, Kassával közösen rendezendő versenyt illetőleg, a melyre nézve azonban még nem határozott, csak elvben fogadta el azt. Titkár jelentést tett arról, hogy a tornaszövetségi igazgató-választmányi ülésen képviselőnk érvényt szerzett négy pontból álló előterjesztéseinknek. Ezzel az ülés — *Szinyei Merse István* elnök lelkes éltetésével — véget ért.

* **Nyilvános számadás és köszönet.** Április 1-jén rendezett francia műkedvelő-színelőadás összes bevétele 210 kor. 70 fillért, összes kiadása 170 kor. 28 fillért tesz ki, így a tiszta jövedelem 40 kor. 28 fillér, mely összeg felerészben a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet árvaháza javára, felerészben az eperjesi jogsegélyegylet hozzájárulni kegyeskedtek: *Dr. Mikler Károly* és *Bujanovics Etelka* úrnők 2—2 kor.; *Osvald Károly* úr 1 kor. 40 fill.; *Ribiczey József* úr 1 kor.; *Holénia Béláné* úrnő 80 fillérrel; mely összegekért ez úton is hálás köszönetet mondunk. Nemkülönbön hálás köszönettel adózunk: az ezredes úr ő Méltóságának a katonai zenekar, a Kollégium igazgatóságának a díszterem, a polgármester úrnak a színházi díszletek, a szingizagató úrnak a szükséges ruhák átengedéseért, továbbá *Berzsenyi Margit* úrhölgynek a tableaulak szakavatott rendezéseért s általában mindazoknak, kik a siker előmozdításában közreműködni szivesek voltak. *A rendezőség.*

* **Az Eperjesi Kuglizótársaság** április 12-ikén tervezett megnyitó-ünnepélye a dobóházi tolyó építkezések miatt egyelőre el van halasztva. Ezt elnökség a megnyitás határidejét idejekorán közölni fogja a tagokkal. Az életrevaló egyesület ez idén is igen szép és látogatott nyári idénynek néz elébe. A tagokban máris igen nagy az érdeklődés. A tagok szórakoztatásáról gondoskodva van.

* **A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület** Eperjesen, f. évi április hó 9-ikén, hétfőn délelőtt 1 $\frac{1}{2}$ órakor a vármegyeháza nagytermében tartja rendes tavaszi közgyűlését. A közgyűlést előzőleg ugyanott, délelőtt 10 órakor, igazgató-választmányi ülés lesz. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnök előterjesztése a vármegyei mezőgazdasági bizottsággal való egyesülés tárgyával. 2. Az egyesület múlt évi számadásának s a pénztárvizsgáló-bizottság jelentésének tárgyalása. 3. Az egyesület 1899. évi jelentésének tárgyalása. 4. Az egyesület tagjainak egyéb előterjesztései.

* **Nyilvános köszönet.** Az eperjesi Joghallgatók Segélyegylete részére a f. évi április 1-jén tartott francia műkedvelő-színelőadás tiszta jövedelmének felerészét, 20 koronát 14 fillért, köszönettel átvette és nyugtázza: *Bartmann Simon*, e. i. elnök.

* **Találattott** a helybeli m. kir. postahivatalban a földön 20 korona; tulajdonosa jelentkezék a rendőrségnél.

* **Nyilvános köszönet.** Az április 1-jén tartott francia műkedvelő-színelőadás tiszta jövedelmének felerészeképen 20 kor. 14 fillért a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet pénztárába beszállított. Fogadja a fényesen sikerült előadás nagyérdemű rendezője: *Teszter Zsófia* úrhölgyt kegyes jótékonyágáért leg-hálásabb forró köszönetünket. Eperjes, 1900. évi április 6-ikán. *Kubinyi Albertné* elnök, *dr. Horváth Odón* titkár, *Kösch Árpád* pénztáros.

* **Tűz** volt márczius 30-ikán F.-Mirossón. Porig égett *Ihatko Vasul* fából épült, tűzkár ellen biztosított háza s elpusztult benne bútorzata, ruhaneműje s takarmánya. A tűz keletkezésének vizyázatlanlag volt az oka. A tulajdonossal vadházasságban élő *Porizánék* Iliá égő gyertyával járt-kelt a kamrában s a veszedelmet csak akkor vették észre, a mikor már lágba borult felettük a ház. Tűzvész-okozás vétsége miatt ezenfelül még a kir. járásbíróssággal is meggyűlik a bajuk.

* **Tolvaj a héthársi vasúti állomáson.** A héthársi vasúti állomásfőnökség kárára nagyobb mennyiségű koszenet loptak el. A tolvajok felhasználták azt a pillanatot, a mikor a raktár nyitva volt s az esti sötétben, zsákokban emelték el az ott felhalmazott koszenet. A lopásról értesített csendőrség hamarosan rájuk talált a tettesekre, kiknek feje Cservenyák *Andrásné* rovott előléti héthársi lakos volt.

* **Lopás.** Márczius 29-re viradóra hasztalanul várta *Lenkolecz Agostonné* komlói lakos kakasainak ébredését, büszkeségét képező kedvezett pettyeggett tyúk-jainak kotkodácsolását, egyetlen hízójának hívogató főfögését. Végre is gyantúnak tünt fel előtte a szokatlanul nagy csendesség s utána nézett a kis gazdaságnak. Nagy volt azonban meglepetése, a mikor az ólokat üresen találta. Hült helye volt azokban a kakasnak, tyúknak, hízóknak egyaránt. Hát biz' azokat az éj leple alatt elemelték egytől-egyig. Csak másnap derített ki a szemfüles csendőrség, hogy *Kovács Dankó* komlói lakos volt az éji tolvaj. Valamicskét még megtalálták nála, főként a hízó maradványaiából. Az elfogyasztott baromfiak izéről *Kovács Dankó* már csak a kir. járásbírósság előtt fog számot adni.

* **Razziát** tartott az elmúlt héten a rendőrség, mely alkalommal hét a köz- és vagyonbiztonságra veszélyes egyént tartóztatott le.

* **Lopás.** *Csepiga Jakabné* szül. *Margita Mária*, lopásért már 3 ízben büntetett napszámosnót a rendőrség letartóztatva és a kir. ügyészségnek átadta két-rendbeli lopás elkövetése miatt. — *Vielki Aladár* háztulajdonos panaszt tett a rendőrségnek, hogy ismeretlen tettes, kárára egy szecska-vágót ellopott. A rendőrség a tettest *Liszi József* cigány személyében kinyomozta és megtudta, hogy a kerék 1 kor. 60 fillérre egy kerékgyártónál van elázogostva.

* **Kedélyes lakótársak.** *Druzd János* és *Kaminszky András* két jóbarát; együtt laktak a Laktanya-utca 5. sz. házban, a foglalkozásuk egy, — napszámosok — s az ital iránti szeretetük is megegyezik, mert mindketten nagyon szeretik a pálinkát. És ez volt az oka, hogy barátságuk megszakadt. *Druzd* ugyanis ittassab volt, mint *Kaminszky* és ok nélkül belekötött kelb-bartájába, a ki nem hagyta magát, hanem a gyertya-tartót vágta *Druzd*hoz, a mire *Kaminszky* egy székkel felelt. Lassankint az egész bútorzat odarepült, míg végre a rendőrség a két küzdő felet becsukta — egy czellába.

* **Rendőri statisztika.** Az elmúlt márczius hóban a rendőrség 42 egyént tartóztatott le, kik közül 28 nő és 14 férfi volt. Eltolonczoltatott 20 egyén, 12 nő, 8 férfi; az összes szállókban 665 egyén volt megszállva, 156 külföldi és 509 belföldi; idegen átvonuló toloncz volt 34, — 26 férfi és 8 nő.

* **Kassai diákok Olaszországban.** A kassai áll. felső kereskedelmi iskola ifjúsága április hó 7-ikén Olaszországba tanulmányúton — *Lévay István* igazgató és *Gara Fános* tanár vezetésével — 25 tanuló vesz részt. Az utazás czélja az olaszországi nagyobb kereskedelmi vállalatok, gyárak s a tengeri kereskedelem tanulmányozása. A tanulmányút f. hó 7-től 21-ig, tizenöt napig tart s a végczél valószínűleg *Milano* lesz.

* **Bábaképző-tanfolyam Kassán.** Az Országos Fehérkereszt-egylet kassai fiókja által létesített szülő-és leendőhálzával kapcsolatban bábaképző-tanfolyam létesítése van terbe véve. A szervezési előmunkálatok foganatosításával a belügyminiszter *dr. Tauffer Vilmos* egyetem. nyilv. r. tanárt és *dr. Hajós Béla* kir. közegészségi felügyelőt bízza meg.

* **Elhunyt paraszt** nábob. *Furcsó Fános*, a szomszéd abaújmegeyi Bööd községnek 30 éven át volt bírja, márczius hó 31-ikén hosszú és kínos szenvedés után Böödben meghalt. Érdemes róla megemlékezni már azért is, mert a vármegye leggazdagabb parasztagdája volt s bár vagyonának értéke a százezer forintot meghaladta, paraszt egyszerűségét hosszú időn át megtartotta. A vármegye törvényhatósági bizottságának hosszú időn át tagja volt, sőt egy ízben képviselőnek is fellépett a garbócz-bogdányi kerületben s ha e szándékáról úri barátai le nem beszéltek, fellépésével kiszámíthatlan zavarokat idézett volna elő. Okos, értelmes és igazságos ember volt s büszkesége és bálványá köznépkünknek.

* **Az idej fegyvergyakorlatok** tervét most állította össze a közös hadügyminiszter. Ezek szerint a kassai hatodik hadtest területén kiegészített ezredek (zászlóalj) minden század számára kijelölnek 72 embert, kik egymást követő két időszakban vesznek részt a fegyvergyakorlaton, mindegyik időszakban 36 emberrel. Az első időszak tartalékosainak fegyvergyakorlata 13 napig, a másodiké 16 napig tart. Április 30-ikától kezdve egészen az őszi nagyobb csapatgyakorlatok befejezéséig az összes lovasezredek az előírt tényleges békeállományban mutatkozó hiány fedezé-

sére, melyet szolgálatköteles legénységgel nem pótolhatnak, gyakorlatköteles tartalékos legénységet 28 napig tartó fegyvergyakorlatra behívják. Az oda- és visszautazási napok a fegyvergyakorlatba betudatnak. Az állományban április 3-ikától szeptember 30-ikáig beálló fogyatéki pótlására gyakorlatköteles póttartalékosok hívandók be 20 napi fegyvergyakorlatra. A létszámban beállott fogyatéki pótlására aratás idején lehetőleg csak oly póttartalékosok, illetőleg tartalékosok hívandók be, kik nem mezei munkások. Ha azon szükség állana be, hogy ezen célra a fentjelzett foglalkozású nem tényleges legénységet is be kell hívni, a felmentés iránt benyújtott indokolt kérvényeket tekintetbe kell venni.

* Új szépirodalmi folyóirat. Kassán *Hajnöczi József* hirlapíró szerkesztésében és kiadásában most jelenik meg a *Vasárnapok* heti folyóirat — első száma. A szerkesztő meginterwiewolta az irodalom nagyjait, a vidéki hirlapírodalom több munkását szépirodalmilag jogosultságát illetően, s a mintegy ötven vélemény között ott találjuk a Jókai, Ágai, Tóth Béla, Hegedűs Sándor, Beöthy Zsolt, Berzeviczy, Vadnay, Herman Ottó, Falk, Rákosi Jenő, Herczeg, ifj. Ábrányi Kornél, Berczik, Szinnye, Bartók, Kozma, Benedek, Tömörkény, Sipulusz, Szabolcska, Kenedi, Kiss, Bársony, Makai, Gárdonyi, Pekár és sok más fró szellemes választát. Speciális vidéki ízű, kassai vonatkozású cikkein kívül Fényes Samu dr. ír a kritika hiányáról, Fadrusz János a kassai honvédszoborról, Deil Jenő verset, Fáy Ella novellát, Cassius humoreszket és König Péter zenei cikkelyt közöl, s a lap tartalma egyébként változatos és eredeti. Érdekes rovatain, talpraesett cikkein kívül képbemutatót mutatja be Takács Menyhért dr. premontrai koadjutor, Münich Aurél dr. orsz. képviselő, mint a Kárpátgyelet elnökét, Kozora Endre prépostot és az új kassai múzeumot. A negyven oldalból álló lap a vidéki nyomdai ipar fejlettségéről tesz tanúságot. A *Vasárnapok* szerkesztősége (Kassa) mutatványszámot szívesen küld, ha eziránt megkérdezik. Ára tizenkét korona egész évre.

* Húsvéti mulatságok Bártfán. A bártfai iparosifjúság, felbuzdulva eddigi sikerein, húsvét első napján előadja Tóth Kálmánnak „Az ördög párnája” című, az iparos-életből merített háromfelvonásos énekes népszimfóniát. A főszerepeket Kozelka Rezső, Nikléczy, Mihalovics, Plachta, Róbert, Szabó, Soltész, Böhm, Martinkovics, Jakab Juliska, Cseh Mariska, Murczko Anna, Taratuta Anna, Zoscsák Teréz, Harsághy Mariska stb. fogják játszani s a tiszta jóvedelem jótékony célra fog fordíthatni. Tervben volt a húsvéti ünnepekre bibliai tárgyú darab előadása, de a költséges jelmezek miatt ez a darab későbbi időre halasztott. — Húsvét másodnapján a Vöröskereszt-főkegyelet rendez saját pénztára javára „Koronaestély”-t. Közreműködnek: dr. Blumenfeld Arminné (dalokkal), Blumenfeld Ilonka (monológ), Thuróczy Margit, Dávid Jolánka, Gmitter József, Arányi Dezső (vigjátékot adnak elő). Mindkétféle teljesen új díszletek lesznek bemutatva a színpadon, előadás után pedig tánc lesz. A két estnek színpadi rendezését *Arányi Dezső* vállalta el.

* Bártfa vá. os háztartása. Bártfa város régebben egyike volt a legmódosabb városoknak, nemcsak azért, mert egyike volt a leghíresebb iparos-kereskedő helyeknek, hanem azért is, mert még e század elején hatvanhárom faluja volt. Vagyona azonban ma is tekintélyes. Olyan, a mi jóvedelmez 1,229,571 f. 49 kr., nem jóvedelmező vagyon: a középületek, az eperjesi és bártfai vasút törzsrészeinek értéke 40,2375 f. A vagyon a múlt évben 7202 f. szaporodott. Bártfa város kulturális célokra igen sokat költ. Fényes állami gimnáziumot, állami elemi iskolát épített. Az államnak ezenfelül tízezer forintot fizet e két iskoláért. A város évi bevétel 129,567 f. kiadása is ugyanannyi. A város és a lakosság egyenes-adó címén 37,811 f. adót fizetett a múlt évben. Egyéb adó címén 3500 f. jött be. A községi pótadót a város szegény lakossága sokáig nem ismerte, ma azonban 37—39 százalékra rug ez is.

* Az új korona-bélyeggel ellátott marhalevelek a pénzügyminiszternek rendelete szerint csak ez év május hó 1-jén, esetleg június hó 1-jén lesznek forgalomba hozva; mindaddig tehát, míg ez megtörténik, a jelenleg használatban levő marhalevelek adandók ki.

* A levelek súly-fokának fölemelése. A levelek súly-fokozata a Németországgal való forgalomban, f. évi április hó 1-jétől kezdve, 15 grammról 20 grammra emeltetett fel. A második súly-fokozat, 20 gr., 250 gramm maximális súlyig terjed, Németországba címzett levelek díja ennél fogva 20 grammig 10 fillér, 20 grammtól 250 grammig 20 fillér.

* A postajegyek meghosszabbítása. A kereskedelemügyi magyar királyi miniszter az osztrák értékű régi levéljegyek, valamint a folyó évi január 1-jével forgalmon kívül nem helyezett egyéb régi postai értékcsikkéik érvényességének idejét folyó évi szeptember hó 30-ikáig meghosszabbította.

* Az új ötkoronások. Mint lapunkban már régebben is előre jeleztük, az új, ezüst ötkoronások úgy Magyarországon, mint Ausztriában tényleg forgalomba jöttek. Az 1899. évi XXXII. törvénycikk alapján verett ötkoronás ezüstérme képlapján 3 Felsője mellképe van a következő körirattal: „Ferencz József I. K. A. Cs. és M. H. S. D. O. Ap. Kir.», azaz: „Isten kegyelméből ausztriai császár és Magyar-Horvát-Szlavon-Dalmátországok Apostoli Királya», 3 Felsője mellképe alatt a körmőczbányai pénzverde jegye „K. B.» látható; a hátlapon lebegő angyalok által tartva a magyar korona van, a korona alatt búzakalászból és cserfalombból fonott, felfelé nyitott koszorúba foglalva az értékjelzés „5 korona» és a veretés évszáma. Az ötkoronás sima karimáján mélyített betűkkel e szavak olvashatók: „Bizalmam az ősi érényben».

A lapok pereme emelkedett és sima és azon belül gyöngysor vonul körül. Az ötkoronás átmérője 36 milliméter. Tekintettel az 1899. évi XVIII. törvény-cikkkel az 1899. évi XXXIII. törvénycikkkel az ötkoronásokra vonatkozólag is kiterjesztett ama határozataira, a melyek a koronaértékre szóló ausztriai veretű érmeinek Magyarországon ugyanazt a forgalom-képességet biztosítják, a melylyel a magyar veretű ily érme birnak, figyelmet érdemelnek az ausztriai veretű ötkoronás érme rajzai is a következő leírás kíséretében: Az osztrák ötkoronás érme ötvözet, súlya és átmérője ugyanaz, mint a magyar érménél. Külalakja a következő: A képlapon 3 Felsője mellképe látható a következő körirattal: „Franz. Jos. I. D. G. Imp. Austr. Rex. Boh. Gal. Ill. Etc. Et Ap. Rex Hung.» A hátlapon gyöngysorból alakított körben, az ausztriai császári sas látható és e felett az értékjelzés: „Quinque coronae»; a gyöngysoron kívül alul nyitott babékoszorú, melynek levelei között öt császári korona van körtoglatban szimmetrikusan elosztva. A sas alatt egy kis táblán 5 Cor. értékjelzés között a veretési évszám olvasható. Az érme sima karimáján mélyített betűkkel e szavak olvashatók: „Viribus unitis». A lapok pereme emelkedett és sima és azon belül gyöngysor vonul körül.

Foulard-selyemruha

8 f. 40 krtól

feljebb — 14 méter, postabér- és vámmentesen szállítva. Mintak postafordultával küldetnek. Nemkülönböztetve fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem» 45 krtól 14 f. 65 krtól méterenkint.

Henneberg G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari-szállító) Zürichben.

* A díjnokok ügye. Plósz Sándor igazságügyi miniszter a napidíjasok érdekében üdvös rendeletet bocsátott ki. Tudva van, hogy a bírósági napidíjasoktól főnökeik rendszerint a minimális munkaidőn felül is megkivánták a szolgálat teljesítését. Legújában, egyelőre tizenkét törvényszékhez, köztük a kassaihoz is, próbaképen kibocsátott rendelet meghagyja, hogy a napidíjasok, a kik a hivatalos órákban kötelességüket pontosan teljesítik, az ezen kívül teljesített munkáért külön díjazásban részesülnek.

* A fővárosi 1848—49-iki és Kossuth-múzeumról. Az 1848—49-iki hős honvédeknek, vértanúknak és Kossuth Lajos emléktárgyainak múzeuma, a nemzeti kegyeletnek legszebb temploma és legjobb iskolája a szent hazaszeretnek. Háromezernél több emléktárgy, sok száz olajfestésű csatakép és arckép, több ezerre menő nyomtatott képek és proklamációk, az ellenségtől elvett zászlók, honvédruhák, Kossuthnak csaknem összes torinói bútorai, a világ minden részéből összegyűjtött, ezernél többféle Kossuth-képek, kéziratai stb. képezik a budapesti 1848—49. emlékek gazdag múzeumát. A fővárosi 1848—49-iki múzeumunk megalapítása óta a legbecselesebb és legérdekesebb kiadmánya e múzeumnak most jelenik meg. Barabás, Marasztóni és több jeles művész-rajzoló litografálták 1849-ben Kossuthnak életnagyságú képét, azonban ezek a ma már csak ritkán látható képek nem élethűek. E képekből még halvány fogalmat sem nyerhetünk arról, hogy minő nagyszerű, felséges és rokonszenves arca volt Kossuthnak. A most kiadott kép Kossuthnak számos egykorú daguerrotyppjei és fényképei nyomán készült, Kossuth L. nővérének útmutatása és Kossuth Ferencnek, valamint több jeles festőművészeinknek közreműködése mellett. A több évi utanjárás és sok áldozatok árán most kiadott kép Kossuthnak egyetlen legtökéletesebb életnagyságú képe. E remek és nagybecsű képek megvételét melegen ajánljuk hazafiság tekintetében legjobb közsegeink, kaszinóink, olvasóköreink, egyleteink és minden jó magyarnak pártfogásába, 3 f. 40 kr. csekély árért. E képek bolti ára 5 f. és 50 kr., vagyis 11 korona lesz. Minden igazi jó magyarnak, — ha módjában áll, — szent kötelessége támogatni a fővárosi legnagyobb 1848—49-iki múzeumot.

* „Nem törődöm kincscsel, vagyonnal, ha megelégedett vagyok.» Amde megelégedett csak akkor az ember, ha rendezett viszonyok között él és — ha egészséges. És éppen itt hibázunk még legtöbbit. Minden háziasszony bűnös fényűzésnek találna a szomját pezsgővel oltani. És mégis oly gyakran találunk a családokban ezen fényűzéssel, azt a kávéitalra vonatkozotva. Nagyon sok háziasszony előtt még ismeretlen az, hogy a bakbávé félig *Kathreiner-féle Kneipp malátakávéval* keverve, nemcsak a háztartásban minden nap megismétlődő nevezetes megtakarítást jelent, hanem, hogy ezáltal a kávéital egy kellemes és jóízű zamatot nyer és az egészségre is kitűnő befolyással van. Csak egy kísérletbe kerül és meggyőződhetünk arról, hogy az a családok százezreire bevezetett és kitűnően bevált kávégyűjlesztés takarékosági szempontból mily kedvező és hogy mily nagy előnyére válik az egészségnek. Ez bizonyára már egy adalék a megelégedéshez és az egészséghez.

* Budapesti levél. Itt a kikelet, a séták ideje. Merre a szem ellát, mindenütt sétáló közönség. Magam is a tömegbe vegyülve figyelem a csi-csergő, vidám lányarcokat, visszfényt az úde tavasz-nak. Könnyen lépdelenek a ruganyos aszfalt-járdán, mint a tünde viilik, beszélgetésüket nem zavarja a kocskir zöreje, hisz az aszfalt-kocsutakon zajtalanul haladnak még a nehéz társzekerek is. Hiába, nincsen pompásabb burkolat az aszfaltnál, órák hosszat sétálva rajta, meg sem érzi talpam, ruganyosok lépteim. Mi más a hepe-hupás kőburkolatnál! Mennyire sajnálak benneteket kedves honfitársaim, kik vidéki városotokban mit sem tudtok az aszfaltról, sárban, porban jártok vagy rójátok rossz kőjárdáitokat. Az aszfaltot se-

por, se sár, se nedvesség, az aszfalt-járda a nedves-ségnek a házakba való szivárgását, a talaj kigöngyölését is megakadályozza. Tavasz és aszfalt: üdvözöllek benneteket! A villamvilágítást, ezt a legjobbnak elismert világítási módszert is üdvözöljük! Ennek nagy fényereje nemcsak a szemre ártalmatlan, de egyáltalán egészségi szempontból is legelőnyösebb, mert nem fejleszt semmiféle gázokat s a levegőt nem rontja. A közvilágítás pedig legbiztosabban e módszerrel oldható meg. Ennek folytán immár hazánkban is igen nagy elterjedést nyert a villamvilágítás, a mi főleg a világhírű *Siemens és Halske* cég érdeme, melynek Budapestén is van villamvilágítást berendező telepe, honnan a vidék igen sok városát, községét és gyártelepét rendezték be, még pedig mindenütt a legnagyobb megelégedésre. A Siemens és Halske cég legújában Szászvárosban rendezte be a közvilágítást, mely már üzemben van. A központi telep berendezése főleg a vízi-erő kihasználására van alapítva, mely egy turbina által hajtva, 150 lóerőt képvisel; rendkívüli esetre tartalékul egy 150 lóerejű gőzgép áll rendelkezésre s 120 ilylampa és 2000 lángvilágítást szolgáltat. A magas forgó-áramú berendezéshez valamennyi dynamókat, transzformátorokat, készülékeket és vezetékeket a Siemens és Halske cég budapesti telepe szállította, s ezzel újlag biztonyságot adta annak, hogy a villamvilágítási berendezés legelőnyösebb feltételeinek érvényesítésével s a természet által nyújtott ingyen erő felhasználásával a legutányosabb üzemi és leg-tökéletesebb világítást szolgáltatja. — *Kertész Tódor* műiparáru raktárát Budapestén, a Kristóf-téren, érdekes megnézni; a 36 kirakatban mindenki megtalálja szükségletét; minden darab árral van ottan megjelölve. A vidékieknek ajánljuk az újdonságok képes árjegyzékét meghozatni, melynek tartalma: Gyermek-játékszer. Lawn-tennis. Groquet. Football-társas-játékok. Egyedüli fórkár amerikai tennis-raketteknek 3-80-tól 25 f. Kugli-bábok 2/25. Lignum sanctum-golyók 1-15-től. Torna-eszközök. Whitey's Health Exerciser izomerősítő szoba-tornakészülék. Revolver 3 f. Flobert és vadászpuskák. Lovagló- és horog halászati eszközök. Tourista zsák és bot. Úti- és kézitáskák. Bőröndök. Pénztárcák. Acél zsebkések és ollók. Az ebédlőasztal kellekai. Háztartási és konyhaszerek. Szódavíz-, fagyalt- és vajkészítő-gépek. Bronz és porcelán dísz tárgyak. Képes levelezőlap-gyűjtő album 80 krtól 5 f. Iróasztal-kellekai. Dohányzó-eszközök. Toilette-cikkek. Divatos ékszerek, legyezők, sétatokok Kertészeti és méhészeti tárgyak. Községi előjáróknak erős bőr-postatáska 6-50-tól. Kihirdetési dob. Földmérő lánc 6-50. Éjjeliőr-kürt 1-20-tól. Beteg-ápoláshoz szükséges Irrigator 2/50. Massirozó 60 kr. Gözbelégzési (inhalation) készülék 3 f. Gummi légpárna 4 f. Kőzeledő húsvéti ünnepekre igen díszes és nagy választékú húsvéti tojások 15 krtól kezdve; öntözéshez való folyton tölthető csokrok 40 krtól kezdve; illatszerezrel megtöltött flaconok 35 krtól kezdve és sok más tréfás meglepő locsolók kaphatók. — A fővárosba utazó vidéki közönségnek, mint a legkellemesebb otthont ajánljuk *Gundel János István főherceg*-hez címzett szállóját, a Ferencz József-tér és Akadémia-utca sarkán. Ez a legszebb fekvésű, minden kényelemmel berendezett szálloda, Gundel János személyes felügyelete alatt, példás tisztaságával és leggondosabb kiszolgálásával, jutányos szobaárral, minden igényt teljesen kielégít. A szálloda éttermeiben a legízletesebb ételek és tiszta jó italok szolgáltatnak ki s rég ismert jó hírnevét ezáltal is csak emlékeztetbe kívánjuk juttatni.

* Az állatvilág pillanati fényképekben czímen gyönyörű kiállítású, páratlan mű indult meg oly munka, a mely a természet minden barátjának lelket csak örömmel töltheti el. Merőben új, eredeti és megkapó eszme nyer meg testesülést ebben a könyvben. A természetrajzi és állattani képeskönyvek eddig többnyire csak a typust, az általános faji jellemet feltűnő képet állítottak az állatvilágról elénk; ez a könyv azt tűzte ki célul, hogy a faji jelen mellett bemutassa az állatok egyéniségét is. Minden képe e könyvnek élő állatnak a képmása, a mely fényképezés útján készült. A maga valóságában látunk minden egyes állatot magunk előtt. Mintha csak egy pompás állatkertben járnánk, mikor e könyvben lapozunk. Roppanat fáradságba kerül, míg megtaláljuk a helyi módját az állatok lefotografálásának. Maga a berlini állatkert igazgatója, Heck L. dr., a jeles zoologus, személyesen működött közre e munkánál. De a fáradsághoz méltó volt a munka eredménye is, a mely általános elismerést aratott. Ilyen elethű, plasztikusan szép és ekkora nagyságú állatfotográfia még nem jelentek meg sehol. Egy-egy ilyen fotográfia sokkal jobban bevesődik bárkinak az emlékezetébe, sokkal jobban megismerjük belőle az állatot, mintha lapokra terjedő leírás olvasnánk róla. A képekhez irt hozszadalmas, nem száraz adatoknak halmaza, hanem élvezetesen irt jellemrajza az illető állatnak. A magyar kiadás szövegét Heck L. dr. nyomán Sztéryny Hugó dr. a jeles természettudományi író írta. Szép és tanulságos munka ez, a mely számot tarthat nemcsak a szakköröknek, hanem az egész művelt közönségnek a méltánylására. Az album-alakban megjelenő dísművet egyik legnevezetesebb könyvkiadó-cégünk: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedése (Budapest, VII, Andrassy-út 21. sz.) adja ki. Megjelenik 16 f. füzetben 192 képpel. Egy-egy füzet ára 60 fillér; az egész munkáé dískötésben 14 korona. Megrendelhető minden könyvkereskedésben.

Felelős szerkesztő:
Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

a
az
küz
Va
Első
Szár
oly
mód
mal
izga
sava
Kaphat

Kük
— nyar
hajtásos
pinczék
ból és l
épületek
frtért o

Helyt
házb
eme
mely 3 s
konyha-
pincze-
julius

Bövebb
Holland a
Árak: Az I.
A II.
Hajóoszt.-iro
Fiók-irodál

A
tanügyi
a „I
pormen
képvi

A pétermezői 95 katasztrális holdat kitevő birtokrész

gazdasági épületekkel, szép nagy lakóházzal s nagy kerttel, minden perczen **bérbeadandó.**

Pétermező csak 10 percnyi távolságra fekszik Héthárs állomástól.

Bővebb tudósítást ad Dobay Imre úr Dobón, utolsó posta Héthárs.

Elismerés az érdemeknek!

Wilhelm Ferencz neunkircheneri (Bécs mellett) gyógyszerésznek Altonából 1897. augusztus 11-iki kelettel a következőket írják:

70 éves vagyok már s 10 évig izületcsúban szenvedtem és aranyeres voltam — és nem tudtam sehol gyógyulást találni. Végre az On Wilhelm-féle antiarthriticus és antirheumaticus vértisztító teája 3 hét alatt teljesen megszabadított bajomból. Köszönetet mondok tehát Önnek és a grófnőnek, kinek ajánlatát az újságban olvastam

Kiváló tisztelettel ACKERMANN KRIST. magánzó, Altona (Hamburg mellett), Reichenstrasse 6.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Főraktár:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész
Neunkirchen (Alsó-Ausztria).

Posztó-székkelküldés csak magánosoknak.

Egy vég, 3-10 méter hosszú, elegendő 1 férfi-öltözetre csak ennyibe kerül:

frt 2 80 jó	valódi
frt 3 10 jó	gyapjú-
frt 4 80 jó	ból.
frt 7 50 finom	
frt 8 70 finom	
frt 10 50 legfinomabb	
frt 12 40 angol	
frt 13 95 Karungarn	

Egy vég fekete szalonöltönyhöz 10 frt.

Felöltő-szövetek méterje 3 frt 25 krtól feljebb. Loden gyönyörű színekben: egy vég 6 frt, egy vég 9 frt 95 kr. Peruvienne és Dosing, állami, vasúti hivatalnoki ruha-posztók és bírói talár-posztók, legfinomabb kamgarnok és cheviottok, valamint egyenruha-posztókat, pénzügyorség és csendőrség számára stb., gyári áron küld a szoliditásáról ismert

posztógyári raktár: KIESEL-AMHOF, Brünben.

Minták ingyen és bérmentve. — Minták szállítás.

Figyelmeztetés! A t. közönség különösen figyelmeztetik, hogy a posztók ára, ha követelmény követel, sokkal alacsonyabb, mintha azokat közvetlenül úján vásárolják. A Kiesel Amhof brünni cég az összes szövetekkel valóssággal gyári áron küldi s engedélyt nem számít hozzá.

Vigyázzunk a védjegyre! Brady-féle Máriaczei gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor-bajoknál, nélkülözhetetlen s általánosan ismert házi és népszerű étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfújtás, savanyú felbűfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörés, székülséni.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortürelhelésnél ételkekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorrhoidáknál.

Említett bajoknál a Brady-féle Máriaczei gyomor-cseppek évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. Bevásárlásnál csak Brady-féle gyomor-cseppeket kérjük!

Központi székülséni raktár: Brady-féle gyomor-csepepe-rtár a „Magyar Királynak”, Bécs, I. Fleischmarkt.

A Máriaczei gyomor-cseppek valódiak kaphatók: Eperjes: Barts Emil és Molitorisz I. gyógyszerészeknél. — Hermann: Szekerák A. gyógyszer-nél. — Kis-Szeben: Widder Gy. gyógyszer-nél. — Lubló: Ignatovits A. gyógyszer-nél. — Szilva: Csizsár Árpád gyógyszerésznél.

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszert ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvény-nél, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, sem tükös szerhanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árbar majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; fő raktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bérbéti utánszat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegye és Richter cégjelvény nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLFSADT cs. és ktr. advari szállítók.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED

Budapesten: Andrassy-út 1. szám || Kassán: Pesti-út 1. szám

legkiválóbb aszfalt-vállalat,
Magyarországon 30 év óta áll fenn.

Vállalkozik mindennemű aszfaltburkolatok elkészítésére, valamint nedves falaknak szárassá tételére az egyedül bevált „Val de Travers” természetes aszfalttal.

5000
különböző mintájú
**Képes-
Levelezőlap!**
1 darab ára
10 fill.
Kapható:
Kösch Árpád
papirraktárban
Eperjesen.

Nékülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Pserhofer J. VÉRTISZTÍTÓ LABDACSAI

Évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon s kevés azon család, a hol ez a páratlan házi-gyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek nehéző emésztésnek s dugulásnak következményei, mint pld. zavar az epekeringsben, májfájdalmak, szélbántalmak, köhka, ar. nyér stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vérszegénység eseteiben s az ebből származó bajoknál, mint ideges fejfájás, sápkor stb. E vértisztító labdacso nagy előnye, hogy szeliden hatnak, fájdalmat nem okoznak s így a leggyöngébb szervezettel bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

1 doboz, mely 15 labdacsoból áll 21 kr.
1 tegeres, mely 6 doboz 1 frt 05 kr.
A pénz előzetes beküldése után bérmentve:

1 tegeres	1 frt 25 kr.
2 tegeres	2 frt 30 kr.
3 tegeres	3 frt 35 kr.
10 tegeres	9 frt 20 kr.

Egyedüli készítő és székülséni főraktár:
Pserhofer J. gyógyszerész
Bécs, I. Singerstrasse 15.

Elterjedtségükneél fogva e labdacso a legkülönbözöb alakokban és nevek alatt utanozták. tehát mindenki csak Pserhofer-féle vértisztító labdacsokat kérjen, s csak azok valódiak, amelyek dobozainak fedelén piros színben „Pserhofer” kézírása látható.

Nékülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Tessék kérni a díjmentes árjegyzéket

Neumann M.

— úri-szabótól —

Kassán, Fő-utcza 27. sz.,

* * hol mérték szerint * *

elegáns öltönyök 18 frttól feljebb, legszebb felöltők 15 frttól feljebb, megrendelhetők.

Mértékvételhez utasítás küldetük.

Gyermekruhák legszebb kivitelben.

Neumann M. úri-szabó, Kassa, Fő-utcza 27.